

КОНСПЕКТ за държавен изпит

по магистърска програма „Иновации и предприемачество в туризма“

1. Основни характеристики на предприемачеството в туристическия сектор, предприемачески умения, предприемаческа култура.
2. Социално предприемачество в туризма. Творческо предприемачество. Дребното предприемачество в сферата на туризма.
3. Предприемачески умения. Лидерство. Роля на туристически иновации в предприемачеството. Управление на човешките ресурси
4. Видове иновации в туризма и тяхното значение за конкурентоспособността на туристическите предприятия.
5. Продуктови иновации. Разработване на уникани изживявания. Персонализирани туристически продукти, базирани на Изкуствен интелект.
6. Иновации чрез дигитален маркетинг, маркетинг на взаимоотношенията, маркетинг на съдържанието и маркетинг в социалните мрежи. Използване на социални мрежи и инфлуенсъри
7. Иновации чрез дигитализацията в туризма. Изкуствен интелект, Интернет на нещата, Автоматизация и роботи. Мобилни приложения и платформи.
8. Устойчиви иновации. Предизвикателства и възможности за иновации чрез споделена икономика в туризма. Смарт иновации. Интелигентни транспортни системи.
9. Споделената икономика като нова иновации в туризма. Платформите AirBnB и други. Автоматизация на клиентското обслужване чрез чатботове и виртуални асистенти.

Препоръчителна литература:

1. Парушева, Т. , *Туризмът и иновациите*. Сборник доклади от международна научна конференция, посветена на 55 години от създаването на Колеж по туризъм, Варна, 2018.
2. Alsos, G., A., Eide, D., *Handbook of Research on Innovations in Tourism*, Edward Elgar Publishing Limited, UK & USA, 2014;
3. Buhalis, D., Leung, D., & Lin, M. (2023). Metaverse as a disruptive technology revolutionising tourism management and marketing. *Tourism Management*, 97, 104724. doi:10.1016/j.tourman.2023.104724
4. Debbage, K. (2019). Geographies of Tourism Entrepreneurship and Innovation: An Evolving Research Agenda. *A Research Agenda for Tourism Geographies*. doi:10.4337/9781786439314.00016
5. Hall, C. M., & Williams, A. M. *Tourism and innovation*. Abingdon, Oxon: Routledge, 2020
6. Hassan, Azizul. *Technology Application in Tourism in Asia: Innovations, Theories and Practices*. Singapore: Springer, 2022.

7. Katsoni, V., & Spyriadis, T. *Cultural and tourism innovation in the Digital Era: Sixth International IACUDIT Conference, Athens 2019*. Cham, Switzerland: Springer Nature, 2020
8. Peters, M., & Pikkemaat, B. *Innovation in hospitality and tourism*. New York: Routledge, 2009
9. Ratten, V., Braga, V., Alvarez-Garcia, J., & Del., R. M. (2020). *Tourism Innovation: Technology, Sustainability and creativity*. London: Routledge.
10. Solá, F. E., & Cooper, C. *The Future of Tourism: Innovation and Sustainability*. Cham: Springer, 2019
11. Zhou, L., Buhalis, D., Fan, D. X. F., Ladkin, A., & Lian, X. (2024). Attracting digital nomads: Smart destination strategies, innovation and competitiveness. *Journal of Destination Marketing & Management*, 31, 100850.
doi:10.1016/j.jdmm.2023.100850

Онлайн ресурси

1. www.unwto.org/facts/eng/tmt.htm
2. epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/
3. OECD (2013-02-26), “Green Innovation in Tourism Services”, OECD Tourism Papers, 2013/01, OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/5k4bxkt1cjed2-en>
4. *Handbook of Globalisation and Tourism*“Globalisation, Innovation, and Tourism.”, 2019. <https://doi.org/10.4337/9781786431295.00029>.
5. “The Construction of Smart Tourism and Regional Tourism Innovation Development Model.” *Journal of Social Sciences Studies*, 2019. <https://doi.org/10.35532/jsss.v2.020>.
6. **Entrepreneurship and innovation in tourism:** Public sector experiences of innovation activity in tourism in Scandinavia and Scotland. (2017a). *Tourism and Entrepreneurship*, 125–148. [doi:10.4324/9780080942728-16](https://doi.org/10.4324/9780080942728-16)
7. **Green entrepreneurship:** What drives resource efficiency in tourism? (2016). *Competence-Based Innovation in Hospitality and Tourism*, 63–80.
doi:10.4324/9781315573144-12
8. **Sustaining creative entrepreneurship: The role of innovation systems.** (2017b). *Tourism and Entrepreneurship*, 74–93. doi:10.4324/9780080942728-13
9. **Women empowerment entrepreneurship nexus in tourism:** Processes of social innovation. (2017c). *Tourism and Entrepreneurship*, 94–109.
doi:10.4324/9780080942728-14